The Abraham & Millie Arbesfeld Kollel & Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Programs for Men & Women

W W W.KOLLELYOM RISHON. OR G W W W.MIDRESHETYOMRISHON. OR G

Brother vs. Brother: Shimon and Levi

Professor Nechama Price September 17, 2017• כ״ו אלול תשע״ז <u>1) במדבר יחיו</u> ואַנִי הַנַּה לַקַּחְתִּיֹ אֶת־אֲחֵיכֶם **הַלְוּיִּם מִתְּוֹדְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** לָכֶם מַתָּנָה נְתֵנִים לַיְהוֶה **לְעֵבְּד אֶת־עַבדַרָת אָהֶל** מוּעֵד:

<u>2) דַּברים יוּ</u> ט וּבָאתָ אֶל־הַפְּהָנִים הַלְוּיִּם וְאֶל־הַשִּׁוֹבֶּט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמֵים הָהֵם וְדָרַשְׁתָ וְהַגִּידוּ לְדְּ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁבָּטי י וְעָשִׁיתַ עַל־פֵּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְדָ מִן־הַמָּקוּם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה **וְשָׁמַרְתָ לַעֲשׁוֹת פְּכֻל אֲשֶׁר יוֹרְוּ**דִּי יא עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּדְ וְעַל־הַמִשְׁפֶּט אֲשֶׁר־יִאמְרָוּ לְדָ תַּעֲשֶׂה **לָא תָטוּר מִן**־הַתָּבָר אֲשֶׁר יוֹר

<u>3) ילקוט שמעוני שופטים רמז מב</u> מכל השבטים יצאו שופטים ומלכים... <mark>ומשבט שמעון לא קם לא שופט ולא</mark> מלך:

<u>4) בראשית כט</u> לב וַתַּהַר לָאָה וַתַּלֶד בֵּׁן **וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן** כֵּי אֶמְיָה **בְּיּרָאֲה יְהוְה בְּעָ**גְיֹי כִּי עַתָּה יָאָהָבַנִי אִישִׁיי לג וַתַּהַר עוֹד וַתַּלֶד בֵּוֹ וַתִּאמֶר **כִּי־שְׁמֵע יְהוָה כִּי־שְׁמֵע יְהוָה** בָּידשְׁמוּאָה אָלֹכִי וַיְּתֶן־לָי גַּם־אֶת־זֶ**ה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן**: לד וַתַּהַר עוֹד וַתַּלֶד בֵּוֹ וַתִּאמֶר **עַתֵּה הַפַּעַם יִלְוֶה אִישִׁי אַלִי** בְּיזילָדָתִּי לוֹ שְׁלשָׁה בָּגָים עַל־בֵּן הָרָא־שְׁמוֹ

<u>5) בראשית לגיב וַיָּש</u>ֶׂם אֶת־הַשְׁפָחֶוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רְאשׁנָה **וְאֶת־לֵאָה וְילָדֶ'יהָ' אַחֲרֹגִים** וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹגִים:

<u>6) בראשית מטיה</u> שָׁמְעוֹן וְלוֵי אַחֵים כְּלֵי חָמֶס מְכֵרְתֵיהֵם: <u>רמב"ן מטיה-ו</u> והנכון בעיני שאמר כי שמעון ולוי **אחים גמורים דומים ומתאחים זה לזה בעצתם ומעשיהם.**

7) בראשית כטּילה וַתַּּלֵהר עוֹד וַתַּלֶד בָּׁן וַתּׂאמֶר^ר **הַפַּעַם`אוֹדֶה אֶת־יְהֹוֶה** עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמָוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמָד מִלֶדֲתּ: <u>אברבנאל בראשית כטילא</u> אבל עתה שנשל' המכוון **שאני אהובה אודה את ה**' ואתן שבח והודאה לשמו על עשו' הטוב הזה...

<mark>8) בראשית לד</mark> א וַתֵּצֵא דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יֵלְדָה לְיֵעֵקֵב לְרָאוֹת בָּבְנוֹת הָאֶרֶץ: ב וַיַּרְא אֹתָה שְׁכֶם בֶּן־חֲמְוֹר הַחוּיָ נְשְׂיא הָאֶרֶץ **וּיַקּח אֹתֵה וּיִשְׁבֵּב אֹתָה וִיְעַנֶּה**: ג וַתִּדְבַּק נַפְשׁׁו בְּדִינָה בַּת־נַעֲקֹב וַיֶּאֲהַב אֶת־הַנַּעֵרָ ויִדַבָּר עַל־לָב הַנַּעֵרֵ: ד וַיָּאמֶר שְׁכֶּם אֶל־חֲמִוֹר אָבִיו לַאמֵר **קַח־לִי אֶת־הַיַּלְדֵה הַזָּאת לְאִשֶׁה**:

<u>9) בראשית לד</u> ז וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדָה ֹפְשָׁמְעֶֶם וַיְּתְעַצְבוּ הָאֲנָשִׁים וַיָּחַר לְהֶם מְאֵד **בַּי נְבָעָّה עַשֵּׂה בִישִׂרָאֵל** לִשְׁבַּב[ַ] אֶת־בַּת־יַעֵּקֹב **וְבַן לִא יֵעֲשֵׂה**:

<u>10) שמות לד</u>

יעקב:

ה <mark>וִיַעַקֹב שָׁמַע</mark> כֵּי טִמֵּא אֶת־דִּינָה בִתֹּו וּבָנָיו הָיָוּ אֶת־מִקְנָהוּ בַּשָׂדֶה **וְהֶחֶרֵשׁ יַעֲקֹב עַד־בּאָם**: ו וַיִּצֵא חֵמָוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֵּקֹב לְדַבָּר אִתּוּ:

יא וַיֹאמֶר שְׁכֶם[`] **אָל־אָבֵיהָ וְאָל־אַחֵׁיהָ** אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרָוּ אֵלַי אֶתֵןי

ל **וּיּאמֶר יַעַקֿב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵו**ּ עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִּוֹ בְּישֵׁב הָאֶֶרֶץ בַּכְּנֵעֵנִי וּבַפְּרְזֵי וְאֲנִי מְחְפָּר וְנֶאֶסְפַוּ עַליֹ וְהִפֿוּנִי וְנִשְׁמַדְתַּי אֲנֵי וּבֵיתְיּי

בני יעקב:

ז **וּבְנֵי יַעֵּקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׁדֶה**ֹ כְּשָׁמְעָּׁם וַיִּתְעַצְּבוּ הֲאֲנָשִׁים **וַיִּחַר לָהָם מְאֵד** כֵּי נְבָעָّה עִשָּׂה בְיִשְׁרָאֵל לִשְׁכַּב`אֶת־בַּת־יַעֵּקֹב וְכֵן לְא יֵעֲשֵׂה

יג <u>וּיַצ</u>ּגוּ בְגִי־יַעֲקֹב אֶת־יְּכְהֶ וְאֶת־חֲמִוֹר אָבֶיו <u>בְּמִרמָה</u> וִיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת דִּינָה אֲחֹתֶם:

כז **בְּנֵי יַעֵּקֹב בָּאוּ עַל־הַחַלָלִים וַיָּב**ֻא**ּ הָעֵיר** אֲשֶׁר טִמְאָוּ אֲחוֹתֵם: כח אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־הַמְלֵריהֶם וְאֵת אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשְׂדָה לָקֶחוּ: כט וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־רְשִׁיהֶם שָׁבָוּ וַיָּבְאוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת:

שמעון ולוי:

כה וַיְהִי^{*} בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי בְּהְיוֹתֶם כְּאֲבִים **וַיִּקְחֵוּ שְׁנֵי־בְנֵי בַּעֲּקׁב שְׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אֵישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבְאוּ עַל־הָאָיר בָּטַח וַיַּהַרְגָוּ כָּל־זָבָר: כו וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הֵרְגָוּ לְפִי־חֶרֶב וַיִּקְחֵוּ אֶת־דִינֶה מִבֵּית שְׁכֶם וַיִּצֵאוּ ל וַיֹּאִמֶר נַעַקֹב אָל־שְׁמְעוֹן וְאָל־לֵוֹז עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּישֵׁב הָאֶׁרֶץ בַּכְּנַעַיָי וְהַכּּוּנִי וְנִשְׁמַדְתֵּי אֲנֵי וּבֵיתֵי: -לא וַיֹּאמְתֵּוּ הַכְזוֹנֶה יַעֵשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ:**

1<u>1) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין סט:</u> (בראשית י"א) אלה תולדת תרח תרח הוליד <mark>את אברם את נחור ואת הרן</mark>, ואברהם גדול מנחור שנה, ונחור גדול מהרן שנה....דלמא אברהם זוטא דאחוה הוה, וד**רך חכמתן קא חשיב להו**.

> <mark>12) במדבר יב:א</mark> וַתְּדַבָּר **מִרְיֶם וְאָהַר**וֹ בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדָוֹת הָאשָׁה הַכֵּשִׁית אֲשֶׁר לֵקֶח כִּי־אָשָׁה כֵשִׁית לָקֶח: <u>רש"י שם</u> ותדבר מרים ואהרן **- היא פתחה בדבור תחילה**, לפיכך הקדימה הכתוב תחלה.

<u>וּיַעַלוּ בִגי־יַע</u>ַקֹב אָת־שְׁכֶּם וְאֶת־חֵמִוֹר אָבֵיו **בְּמִרְמָה** וִיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֵת דִינָה אֲחֹתֶםי (<u>13</u>

14) רד"ק לד:כה ויקחו שני בני יעקב- שמעון ולוי אף על פי שכולם היו בהסכמה זאת תחלה כמו שאמר: ויענו בני יעקב במרמה (פסוק יג), אחר כן מנעו עצמם מיראתם מבני הארץ, אבל שמעון ולוי עמדו על דעתם הראשונה ולא פחדו.

<u>15) בראשית לד</u>יד וַיְּאִמְרָוּ אֲלֵיהֶם לְא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לְתַע[ָ]אֶת־אֲחוֹלֵנוּ לְאָיִשׁ אֲשֶׁר-לוֹ עָרְלָה פְּי־חֶרְפָּה הָוּא לְנִוּ טו אַדְ־בְּזָאת נֵאַוֹת לְכֶם אָם תָּהְיָוּ כָּמׂנוּ לְהַמִּל לָכֶם כָּל־זָבָרי טז וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לְכֶם וְאֶת־בְּנְתֵיכָם נְקַח־לְגַוּ וְזֶשְׁבְנוּ אִתְּכֶם וְהָיָינוּ לְעֵם אֶחֶדי יז **וְאִם־לָא תִשְׁמְעֵּוּ אֵלֵינוּ לְהַמֵּוֹל וְלָהָחַנוּ אֶת־בְּתָּגַוּ וְהָלְבֵנוּ**י

16) רמב"ן לד:יג. התשובה כי המרמה היתה באמרם להמול להם כל זכר, כי חשבו שלא יעשו כן בני העיר! ואם אם אולי ישמעו לנשיאם ויהיו כלם נמולים יבואו ביום השלישי בהיותם כואבים ויקחו את בתם מבית שכם, וזאת עיצת כל האחים וברשות אביהם, ושמעון ולוי רצו להנקם מהם והרגו כל אנשי העיר...

17) בראשית מט ה שִׁמְעָוֹן וְלֵוֻי אַחֵים כְּלֵי חָמֶס מְכֵרְתֵיהֶםּ ו **בְּסֹדֶם אַל־תָּבֵּא נַפְשִּׁי בִּקְהָלָס אַל־תָּחֵד כְּבֹדֵי <u>כֵּי בָאַפָּם</u> הַרְגוּ אֵׁישׁ** וּבִרְצֹנָס עִקְרוּ־שׁוֹר: ז אָרַוּר אַפָּם כֵּי עָׂז וְעָבְרָתָס כֵּי קָשָׁתָה אֲחַלְקָם בְּיֵעֵלֶב **וַאֲפִיצֵס בְּיִשְׂרָאֵל**:

<u>18) **רמב"ן לדּ:יג**</u> ויתכן שהיה הכעם ליעקב שארר אפ' על שהרגו אנשי העיר **אשר לא חטאו לו**, והראוי להם שיהרגו שכם לבדו...

19) ז׳ברים כב כא וְהוֹצִּׁיאוּ אֶת־הַנְּעֲרָ אֶל־פֶּתַח בִּית־אָבִיהָ וּסְקָלוּהָ אַנְשֵׁי עִירֲה בְּאֲבָנִים (וַמִׁתָה **כִּי־אֲשְׁתָה נְבָלָה בִּישְׁרָאֵׁל** לזְנִוֹת בִּית אָבֵיהָ וּבְעַרְתָּ הָרֶע מִקּרְבֵּדִּ: ס כח כְּי־יִמְצֵא אִישׁ נַעֲרָ בְתוּלָה אֲשֵׁר לָא־אּרָשָׁה **וּתַפַשָּׁה וִשְׁכֵב עַמָּ**ה וְנִמְצֵאוּ: כט וְנָתֵן הָאִישׁ הַשֹׁכֵב עַמָּה לַאֲבֵי הַנַעָרָ חַמִשִׁים כָּסֵף **וְלוֹ־תְהְנֵה לְאִשָּׁה תְּשֵׁר עַ**בָּהָ א**ַרַי** חַמִשִׁים כָּסֵף **וְלוֹ־תְהְנֶה לְאִשָּׁה תַּתַּת אֲשֵׁר עַנְּהַ לִא־יוּבַל שַׁלַחָה כָּל־יָמָיוּ:** ס בראשית לדּיב וַלַּרָא אתָה שְׁכָם בָּן־חַמָּוֹר הַחָהוּי נְשָׁרֵה עָבָּלָה לָא־יוּבַל שַׁלַחָה בָּלָי נְמָיוּ: ס ח וּיִדַבַּר חַמוּר אִתֶּם לַאשָׁה שְׁכָם בָּנִי חֵשְׁכֵם בְּנִי מָשְׁרָשָׁר עָנָה וּבְעָרָ

<mark>20) בראשית לד</mark> ל וַיּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוֹ **עַכַרְתָּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּישֵׁב הָאֶׁרֶץ** בְּפְנֵעָנָי וּבַפְּרְאֵי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפִּר **וְנֵאֶסְפַּוּ עַל**י (הְפֿוּנִי וְנִשְׁמַדְתָּי אֲנֵי וּבֵיתִיּי לא וַיּאמְרֵוּ הַרְזוֹנֶה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ:

<u>ניִּסֶעוּ וִיְהָי | חִתַּת אֱלֹהִים</u> עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר[ַ] סְבִיבַוֹתֵיהֶם וְלָא בָדְפֿוּ אֲחֵרֵי בְּנֵי יַעֵקְב:

22) בראשית לד ח ויִדַבּר חַמְוּר אִתָּם לֵאמְר שְׁכָם בְּנִי חֲשְׁאָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכָם תְּנּוּ נָא אֹתֶה לָוֹ לְאִשָּׁהּ: ט וְהָתְחַתְּנוּ אֹתֶנוּ בְּגְתַיכֶם תִּתְּנוּ־לֶנוּ וְשֶׁת־בְּנתֵּינוּ תִּקְחָוּ לְכָם: י וְאַתַנוּ תַּשְׁבַוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לְפְגַיכֶם שְׁבוֹ וּסְחָרוּה וְהָאָחָזִוּ בָּהּ: טז וְנֶתַנּוּ אֶת־בְּנתֵּינוּ לְכֶם וְשֶׁת־בְּנתֵיכֶם נַקְח־לְנֵוּ וַיַשַׁבַנּוּ חַתַּבַנוּ חַהָיָה לְפְגַיכֶם כא הֵאְנָשִׁים הָאֵכָּשׁים הַשְׁלֵהוּ שִׁרָבָם וְשָׁת־בְּנתֵיכֶם נַקְח־לְנָוּ וַיַשַּׁבַנוּ אַתְּבָם וְהָאָרֶץ כא הֵאְנָשִׁים הָאֵכָּשִׁים הָאַכֶּשׁים הַם אִפְּנוּ וְיֵשְׁבַוּ בַאָּרִץ וְיִסְחֵרָוּ אֹתָה וְהַאָחָזוּ בָּהִי כא הַאַנָשִׁים הָאַכָּשִׁים הָאָכָי שָׁרָהָם הַמָּט הַתַּקַרוּ לְכָם וּשָׁת־בְּנתֹיכָם גַמְח־לְנָוּ כה הַשְּרָשִׁר הְעַה אֶתּרְבְּנתֹינוּ וּתַן לְהָם: כב אַדְ־בְּאֹרֵא וְיִשְׁבוּ בָאָרָץ וְיִסְחֵרָוּ אֹתָה וְהָאָרָזוּ

23) המשך רמב"ן לד:יג ורבים ישאלו ואיך עשו בני יעקב הצדיקים המעשה הזה לשפוך דם נקי. והרב השיב בספר שופטים (רמב"ם פ"ט מהל' מלכים הי"ד) ואמר שבני נח מצויים על הדינים, והוא להושיב דיינין בכל פלך ופלך לדון בשש מצות שלהן. ובן נח שעבר על אחת מהם הוא נהרג בסייף, ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה שהרי בשש מצות שלהן. ובן נח שעבר על אחת מהם הוא נהרג בסייף, ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה שהרי שכם גיל ומכים גיל והידעות מהם הוא נהרג בסייף ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הי"ד) ואמר שבני נח מצויים על הדינים, והוא להושיב דיינין בכל פלך ופלך לדון בשש מצות שלהן.

24) אברבנל בראשית לד עמ' שנד ואין ספק שהיתה עיר קטנה ואנשים בה מעט ולכן יכלו שמעון ולוי לעשות את הפועל.. והנה הותר להם לעשות זה לפי שבני נח היו מוזהרים על העריות ועל הגזל ושכם בגזל שכב עם דינה ויענה ואנשי העיר. והנה הותר להם לעשות זה לפי שבני נח היו מוזהרים על העריות ועל הגזל ושכם בגזל שכב עם דינה ויענה ואנשי העיר לא מיחו בידו ומפני זה היו נתפשים באותו מעשה ולכן היו כלם חייבי מיתה. ולפי שכאשר נמולו היתה זענשי העיר לא מיחו בידו ומפני זה היו נתפשים באותו מעשה ולכן היו כלם חייבי מיתה. ולפי שכאשר נמולו היתה זענשי העיר לא מיחו בידו ומפני זה היו נתפשים באותו מעשה ולכן היו כלם חייבי מיתה. ולפי שכאשר נמולו היתה זענשי העיר לא מיחו בידו ומפני זה היו נתפשים באותו מעשה ולכן היו כלם חייבי מיתה. ולפי שכאשר נמולו היתה זעתם וחמדתם על קניני יעקב לקחת את כל אשר לו לכן ראו בני יעקב לפשוט את החללים ויבוזו את העיר ואת כל זעתם וחמדתם על קניני יעקב לקחת ולקחו נשיהם וטפם כדי שלא ישאר להם שם ושארית להגיד בערים אשר סביבותיה.

25) בראשית לד- דינה

<u>אַזַרַאַא דִינָה בּת־לָאָה</u> אֲשֶׁר יָלְדָה לְיֵעֲקָב לְרְאָוֹת בִּבְעָוֹת הָאָרָץ: א וַתַּצַא דִינָה בַּתַּ־לָאָה אֲשָׁר יָלְדָה לְיֵעֲקָב לְרָאוֹת בִּבְעָוֹת הָאָרָץ: אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשְׁדָה וְהֶחֲרָש יַעֲקָב וַיֵּאָהֵם: יג וַיַּעֵלוּ בְנֵי־יַעֵּלְב אֶת־שְׁלָב אֶת־יַשְׁקָב וַאָּקָם: כה וַיְהָל בַּיּוּם הַשְׁלִישִׁי בְּהְיוֹתֵם כְּאֲבִים וַיִּקְחֵוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֵּקָב שְׁמְעוֹן וְלֵוֹי אֲחֵי דִינָה אֲחַעָר הַיָּנָק כה וַיִהָרָגוּ בַּיּוּם הַשְׁלִישִׁי בְּהְיוֹתֵם כְּאֲבִים וַיִּקְחֵוּ שְׁנֵי־בְנֵירְבָני־יַעֲלָב שְׁמָע הַיָּינָה כה וַיְהָל בַיּוּם הַשְׁלִישָׁי בַּהְיוֹתֵם כְּאֲבִים וַיִּקְחֵוּ שְׁנֵי־בְנֵידְבָרִייַעֵּקָב שְׁמְעוֹן וְבָוֹי בּיַהַרְגוּ בַּיּדִנָעָה בָּיּה עַלִיהָתַים הַשְׁלָישִׁי בַּהְיוֹתֵם כְּאֲבִים וַיִּקְחֵוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֵּקָב שָׁמְעוֹן וְלוֹי אֲחֵי דִינָה אֲחָי דִינָה אוּישָׁר בָרָהוּ

כז בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחַלָלים וַיָּבָאוּ הָעֵיר אֲשֶׁר טִמְּאָוּ **אֲחוֹתֶם**י לא וַיֹּאמְרָוּ הַכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת־**אֲחוֹתֵנוּ**:

26) Rav Tamir Granot- Power of Judgement- Shimon and Levi in Shechem (VBM) In light of this analysis it arises that the story of Dina should be understood against a broader backdrop that represents the source of most of the problems that arise in Yaakov's household, and which arises from Yaakov's preference for Rachel over Leah. At first, his ardent love for Rachel leads to Leah's jealousy. Ultimately, his great love for Yosef, son of Rachel, leads to the jealousy of Leah's children. In between these two end-points, his relative apathy concerning the fate of Leah's daughter galvanizes her brothers, Shimon and Levi, born of the same mother, into action that gets out of control and ends in mass slaughter....

When the brothers take over the reigns that Yaakov should properly have grasped, he loses his moral right to attack them for losing control of the horses. When the wagon driver is asleep, the horses do as they please. And the horses are not driven by moral considerations or a perspective of absolute justice; **they are motivated by their heated emotions – their anger and zealousness on behalf of their sister's honor.** Therefore, the Torah silences Yaakov and presents his opposition as a weak leader's fear for his household – a fear which turns out to be unjustified.

27) רמב"ן מט:ה-ו שמעון ולוי אחים- יאמר בעלי אחוה כי יחם לבם על אחותם. ילמד עליהם זכות כי בקנאתם על האחוה עשו מה שעשו, לומר שאין ראוים לעונש גדול ולא החטא ראוי לימחל כי הוא חמס.
<u>בכור שור לד:כה</u> שמעון ולוי שהיו בעלי כעס, אמרו: בין כדין ובין שלא כדין ננקום מהם.
הכזונה יעשה שאת אחותינו- מוטב לנו להיות בסכנה ולא לקבל חרפה זו.

שמעון

<u>28) בראשית מבּכדּ ו</u>יּפְׂב מֵעֲלִיהֶם וַיִּבֵדְ וּיָשָׁב אֲלָהֶם וַיְדַבֵּר אֲלָהֶׁם וַיַּקֵּח מֵאתָּם אֶת־**שָׁמְעוֹן וַיָּאֲ**סִׁר אֹתָוֹ לְעֵינֵיהֶם: רש"י מבּכדַ דבר אחר **נתכוין יוסף להפרידו מלוי** שמא יתיעצו שניהם להרוג אותו:

<u>29) בראשית לז</u>ד וַיִּרְאַוּ אֶחָיו פִּי־אֹתֿו אָהַב אֲבִיהֶם`מִפָּל־אֶחָיו **וַיִּשְׂנְאָוּ אֹתֵו וְלָא יֶכְלָוּ זַּבְּרָוֹ לְשָׁלְ**םּ: ה וַיַּחֵלֶם יוֹסֵף[ֹ] חֵלוֹם וַיַּגַּד לְאֶחֶיו וַיּ**וֹסְפּוּ עוֹד שְׁנָא אֹת**וּ:

ח וַיָּאמְרוּ לוֹ אֶהֶיו הֵמָלָדְ תִּמְלדְ עָלֵינוּ אִם־מָשִׁוֹל תִּמְשִׁל בָּנו **וַיוֹסֵפוּ עוֹד`שְׂנֵא אֹתוֹ עַל־חֲלְמֹתָיו וְעַל־דְבָרֶיו**י

<mark>30) בראשית לו</mark> יט וּיְּאמְרוּ **אֵישׁ אֶל־אָחֵיו** הִגַּה בְּעַל הַחֲלֹמִוֹת הַלָּזֶה בָּא: כ וְעַתְּה **| לְכַוּ וְנַהַרְגִהוּ וְנַשְׁלְכֵּהוּ בְּאַחֵד הַבּרוֹת** וְאַלֵּרְנוּ חַיֶּה רָאָה אָכָלָתֶהוּ וְנִרְאֶה מַה־יֶּהְזֶוּ חֵלֹמֹתֶיו:

<u>רש"י מטיה</u> שמעון ולוי אחים- בעצה אחת על שכם ועל יוסף. ויאמרו איש אל **אחיו**, ועתה לכו ונהרגהו (לעיל לז יט-כ), מי הם? אם תאמר ראובן או יהודה, הרי לא הסכימו בהריגתו, אם תאמר בני השפחות, הרי לא היתה שנאתן שלמה, שנאמר: והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וגו' (שם ב). יששכר וזבולן לא היו מדברים בפני אחיהם הגדולים מהם, על כרחך שמעון ולוי הם שקראם אביהם "**אחים**".

<u>. רש"י מביכד</u> את שמעון - הוא השליכו לבור.

ָאַרַראשית מוּינ וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמֵין וְאָהֵד וְיָכֵין וְצְחַר וְשָׁאָוּל **בָּן־הַכְּנַעֵנִית**:

<mark>בראשית כד</mark> ב נַיּאַמֶר אַבְרָהָם אָל-עַבְדּוֹ זְקַן בּיתוֹ הַמּשָׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לָוֹ שִׁים־נָא יָדֶךָ תַּחַת יְרַכְיּי ג וְאַשְׁבַּיְעָדְ בַּיּהוּה אֱלֹהַי הַשְּׁלַיִים וֵאלֹהַי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לְא־תַקַח אַשָּׁה לְבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנָעֵנִי אֲשֶׁר אֵיֹכִי יוֹשֵׁב בְּקַרְבְּוּ: ד כָּי אָל־אַרְצִי וְאָל־מְוֹלְדָתִי תַּלֶדָ וְלָקַחָתָ אָשָׁה לְבְנִי לִיצְחַקי אֵדניָ לַאַרַתָּקָח אַשָּׁה לְבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֵנִי אֲשֶׁר אֵיכִי יוֹשֵׁב בְּקַרְבָּוּ: ד כָּי אָל־אַרְצִי וְאָל־מִוֹלְדָתִי תַּלֶדָ וְלָקַחָתָ אָשָׁה לְבְנִי מִיּנוֹת

בראשית כח ח <u>ויּר</u>ָא עֵשֶׁו **כִּי רָאָוֹת בְּנֵוֹת בְּנֵעֵן בְּעֵינֵי יִצְחֲק** אָבִיוּ: ט וַיֵּלֶדְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּשְׁח אֶת־מַחֲלַתַ | **בּת־יִשְׁמָעֵּאל** בֶּן־אַבְרָהָׁם אַחֲוֹת נְבָזֶוֹת עַל־כָשָׁיו לוֹ לְאשֶׁה:

<u>בראשית כח</u> א וַיִקְרָא יִצְחֵק אֶל־יַצֵקֹב וַיְבָרֶדְ אֹתֵוֹ וַיְצַוֹּהוּ וַיֶּאמֶר לוֹ **לְא־תַקּח אָשָׁה מִבְּטִת כְּנֵע**ן: ב קוּם לֵדְ **פַדֶּנֶה אֲלָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבֵי אָמֶדְ** וְקַח־לְדָ מִשְׁם אִשְׁה מִבְּטִת לָבָן אֲחֵי אִמֶּדִּ

ז דברים ז ב וּנְתָנָם יְהוְה אֱלהֶיִדּ לְפָנֶיָדּ וְהִפִּיתָם הַחֲרֵם תַּחֲרִים אֹתָם לְא־תִכְרָת לָהֶם בְּרָית וְלָא תְחָנֵם: ג **וְלָא** תּתְחַתָּן בָּם בִּתְּדָ^י לָא־תִתַּן לְבְנוֹ וּבתוֹ לִא־תַקָּח לְבְנֶדָּ:

<u>34) אבן עזרא בראשית מוּי</u>ַ בן הכנענית לעד כי נשי השבטים היו ארמיות ומצריות ואדומיות ומדיניות, והזכיר זו לבדה **בעבור שעשה שמעון שלא כהוגן לקחת כנענית**...

<mark>35) רש"י בראשית מו</mark>ייַ בן הכנענית - **בן דינה שנבעלה לכנעני**, כשהרגו את שכם לא היתה דינה רוצה לצאת עד שנשבע לה שמעון שישאנה:

<u>36) במדבר כה</u> ו וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב אֶל־אֶחָיוֹ אֶת־הַמִּדְיָנִית **לְעִינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדֵת בְּנֵי־יִשְׁרָאֵל** וְהֵמָה בֹכִים פַּתַח אָהֵל מוּעֵד:

יד וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַפֵּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִדְיָנִית **זִמְרָי** בֶּן־סָלָוּא נְשָׂיָא בִית־אָב **לַשִּׁמְעֹנְי**י

<u>רמב"ן במדבר כה:ה</u> למרוד במשה ובשופטים **ולעשות כן בפרהסיא** כי נשיא וגדול היה..

<mark>37) רש"י במדבר כה</mark>:ו והנה איש מבני ישראל בא- נתקבצו **שבטו של שמעון** אצל שמעון שהיה נשיא שלהם... לעיני משה- אמר לו: משה, **זו אסורה או מותרת, אם תאמר אסורה בן יתרו מי התירה לך וכו**'.

<u>38) ילקוט שמעוני שופטים רמז מב</u> מכל השבטים יצאו שופטים ומלכים <mark>ומשבט שמעון לא קם לא שופט ולא מלך</mark> בשביל החטא שעשה זמרי בשבטים, ללמדך כמה חמורה הזנות..

ַנָחַלָת בְּגִי־יְהוּדָה: מַחַלָת בָּגִי־יְהוּדָה: מַחַלָת בָּגִי־יְהוּדָה: מַחַלָּגָם בְּתוּדָ נַחֲלָת בְּגִי־יְהוּדָה: 39) יהושע יט</u> א וַיַּצֵּא הַגּוֹרֶל הַשֵּׁנִי לְשָׁמְעוון לְמַשֵּה בְגַי־שָׁמְעון לְמִשְׁפְחוֹתֶם וַיְהִי נַ**חֲלָתָם בְּתוּדָ נַחֲלַת**

<u>לוי</u>

(40) במדבר חייד וְהִבְדַּלְתָ ֹאֶת־הָלְוּיָּם מִתְּוֹדְ בְּגֵי יִשְׂרָאֵל **וְהָיוּ לִי הַלְוּיָם**:

כעס וקנאה:

<u>41) שמות טוּכ</u>וְלא־שֶׁמְעַוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתַרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנוּ עִד־בַּקָר וַיָּרָם תּוֹלָאִים וַיִּבְאֵשׁ וַיִּבְאֵשׁ וַיָּקְאָׁף **עַלָהָם מֹשֵׁה**: <u>שמות לב</u> יט וַיְהִי פַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמְחַגֶּה וַיַּרָא אֶת־הָאָגָל וּמְחֹלֶת וַיָּחָר־אַף מֹשֶׁה וַיַּיְלָד מִיָּדָו [מִיָּדִיו] אֶת־הַלֵּחׁת וַיְשַׁבֵּר אֹתָס תַּחַת הָהָר: כ וַיִּקַּח אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׁרֵף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד אֲשֶׁר־הָק וֹיָזָר עַל־פְנֵי הַמִּדוֹ יִשְׁרָאָל:

במדבר יא י וַיִּשְׁמַע משֶׁה אֶת־הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָּיו אָישׁ לְפֶתַח אֶהֶלְוֹ וַיְּחַר־אַף יְהוָה (מְאֹד **וּבְעִיגִי משֶׁה רֵע**ּ יד לְא־אוּכַל אֲנֹכִי לְבַדִּי לְשֵׁאת אֶת־כָּל־הָעֲם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי טו וְאִם־כְּכָה | אַתְּ־עַּשֶׂה לִי **הָרְגַנִי נָא הָרֹג** אִם־מָצָאתִי הַן בְּעִינֵיֶד וְאַל־אֶרְאֶה בְּרֵעֶתִי

<mark>במדבר כ</mark>י וַיַּקְהַלוּ מֹשֶׁה וְאָהְרָן אֶת־הַקָּהָל אָל־פְּנֵי הַפֶּלַע וַיָּאמֶר לָהֶם שׁ**מְעוּ־נָא הַמּרִים** הַמִן־הַפֶּלַע הַזֶּה נוֹצֵיא לָכֶם מֶיִם: יא וַזֶּרֶם מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ **וַיַּדְ אֶת־הַפֶּלַע** בְּמַטֵּהוּ פַּעְמָיִם וַיֵּצְאוּ מֵיִם רַבִּים וַתַּשְׁתְ הָעָדָה וּבְעִירֵם: **במדבר לאייד** וַיּקְצָף מֹשֶׁה ַעַל פְּקוּדֵי הֶחָיָל שָׂרֵי הַאֲלָפִים וְשָׁרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצְבָא הַמִּלְחָמֶה:

נו אַרָע הַדָּבָר בּעיני שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אֱמְרוּ תְּנָה־לְנָוּ מֶלֶדְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵל שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוֶהיּ (<u>42</u>) שמואל חוּן וויָרַע הַדָּבָר בְּעִינֵי שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אֱמְרוּ תְּנָה־לְנָוּ מֶלֶדְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵל שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוֶהיּ

. פנחס זה אליהו (43) ילקוט שמעוני תורה תשע"א פנחס זה אליהו

<u>מלכים א יטיד</u> וַיֹּאמֶר **קַנֹּא קַגַּאתִי לַיְהֹוֶה** | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כְּי־עֵזְבַוּ בְרִיתְדָּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל אֶת־מִזְבְּחֹתֵידָ הָרֶָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיָדָ הֶרְגַוּ בֶחֶכָב וֵאָנְתַר אֵנִי לְבַדִּי **וּיִבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְסַחְתָּה**ּי

44) שמות ב יא וַיְהֵי | בּיָמֵים הָהֵם וַיִּגְדֵּל משֶׁה וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיַּרֶא בְּסִבְלֹתֶם וַיַּרְא אֵישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ־עִבְרָי מֵאֶחֶיוּ: יב וַיַּבֶּן כֹּה וָלֵה וַיָּרֶא כֵּי אֵיֵין אֵישׁ **וַיּדְ אֶת־הַמִּצְרִי** וַיִּטְמְנֵחוּ בַּחְוֹל:

שמות ב יג וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשִּׁלִי וְהִנֶּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרָים נִצְיָם וַיּּאמֶר לְרָשָׁע **לְמָה תַכָּה רַעֵּד**ָי <u>שמות ב</u> טז וּלְכֹהֵן מִדְיֻן שֶׁבַע בָּגִוֹת וַתַּבַאנָה וַתִּדְלֶנָה וַתִּמַלֶּאנָה אֶת־הַרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צִאון אֲבִיהֶן: יז וַיָּבָאוּ הֵרוּאִים וַיְגָרֵשְׁוּם וַיְא**ֵקם משֶׁה וַיּוֹשִען וַיַּאֵּק אֶת־צֹאנֵם**:

45) במדבר כה ז ווּיַרָא פְּינְחָס בּן־אָלְעָזָר בֶּן־אָהָרָן הַפֹּהָן וַיָּקָם מִתּוֹדְ הֵעָדָה וַיַּקּח רִמַח בְּיָדְוּ: ח וַיָּבוּא אַחֵׂר אישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקַבָּה וַיִּדְקר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֲת אֵישׁ יִשְׁרָאֵל וְאֶת־הָאשָׁה אֶל־קָבָתֶה וַתֵּעַצַר הַמַּגַּפָּה מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל י וַיִדַבּר יְהוֹזָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְרוּ: יא **פִינְחָס בּן־אֶלְעָזָר בּן־אַהְרַן הַפּּהָן** הַשִּׁיב אָת־חַמָּנוֹ אֶת־ק**ּנְאָתֶי בְּתוֹכ**ֶם וְלָא־כִלִיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׁרָאֵל בְּקַנְאָתִי יב לָכֵן אֶמֵר הַנְּנָי מַעַל הָזָיַר אָר בּנֵייישָׂרָאֵל אֶת־קַנְאָתֶי בְּתוֹכָם וְלָא־כִלִיתִי אֶת־בְנֵיִישְׁרָאֵל בְּקַנְאָוֹ

46) רמב"ן כהייד-טו והזכיר ושם איש ישראל המוכה, ושם האשה המוכה- להודיע כי ראוי היה לשכר הגדול הזה שהרג נשיא בישראל ובת מלך גוים, ולא ירא מהם בקנאתו לאלקיו.

(47) תולדות יצחק במדבר כה:יא ואחשוב עוד שהטעם שנתן לו שלום, לפי ששמעון ולוי היו אחים זה לזה יותר משאר האחים, שנאמר [בראשית לד כה] ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו, ואמר שמעון ולוי משאר האחים, שנאמר [בראשית לד כה] ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו, ואמר שמעון ולוי אחים, שמאר האחים, שנאמר [בראשית לד כה] ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו, ואמר שמעון ולוי אחים, משאר האחים, שנאמר [בראשית לד כה] ויקחו שני בני יעקב שמעון שני אחי דינה איש חרבו, ואמר שמעון ולוי משאר האחים, שנאמר [בראשית לד כה] ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו, ואמר שמעון ולוי אחים, אחים, ועתה בא פנחס שהוא משבט לוי ושבר האחוה שהרג לנשיא שמעון, אם כן מכאן ואילך יהיה מלחמה גדולה בין שמעון ולוי, לזה אמר הנני נותן לו את בריתי שלום, וזה טעם בריתי שבין שמעון לוי היתה אחותם וחברתם ואהבתם גדולה מאד, עד שנראה כאלו ברית כרותה ביניהם.

<mark>48) מדרש רבה כ∶כה</mark> עמדו **בני שמעון לפגוע בו**, ירד המלאך ונגף בהם, כשראה פנחס שהוא מבקש לכלותן "ויעמוד פנחס ויפלל (תהלים קו,ל). **49) שמות לב**כו וַיַּעֲמָׁד מֹשֶׁה⁽ בְּשֵׁעֵר הַמְּחֲנֶּה וַי**ּׁאמֶר מִי לִיְהוָֹה אַלִי וַיִּאַסְפּוּ אַלִיו בַּל־בְּנֵי לוֵיי**ַכז וַיָּאמֶר לָהֶׁם כְּה־אָמַר יְהוָה אֶלהֵי יִשְׁרָאֵׁל שִׁימוּ אִישׁ־חַרְבָּוֹ עַל־יְרַכֵּוֹ עִבְרֹּי וָשׁׁוּבּוּ מִשַּׁעֵר לְשַׁעַר בְּמַחֲנֶה וְאֵישׁ אֶת־קְרֹבְוּ: כח **וַיַּעֵשׁוּ בְנֵי־לֵוֵי כִּדְבֵר מֹשֶׁה** וַיִּפֵּׁל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלַשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ

5<mark>0) מלבים במדבר א:כ</mark> פקודיו- י"ל מפני שפעם ראשונה נמנו במצרים ושם היה לכל שבט מנין אחר, אבל שבט שמעון לא נתוסף מנינו על מנין מצרים **כי מתו מהם בחטא העגל כמנין שנתוספו בשנה שניה** מן אלא שנעשו בני עשרים, לז"א פקודיו, ר"ל שהיו כפי מנין הראשון.

<u>בראשית לוּיט</u> וַיְּאמְרוּ **אַישׁ אָל־אָחֶיו** הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמִוֹת הַלָּזֶה בָּאי

51) תולדות יצחק בראשית מט ה-ז שיעקב ראה מעלה בהן, וראה חסרון, ולא ידע שהמעלה יהיה ללוי, והחסרון לשמעון, אלא באה לו הנבואה מחוברת, לפי ששניהם כלי חמס להם, ולזה לא ברך ללוי, שלא ידע שללוי תבוא המעלה, ושיהיה משה מזרעו, ולא ידע שללוי תבוא המעלה, ושיהיה משה מזרעו, ולא ידע שלשמעון הפחיתות, ואם כן איך יברך ללוי, שאולי יהיה החטא בו, ושיברך לשניהם איז איפשר, שאולי יהיה החטא בו, ושיברך לשניהם איז איפשר, שאולי יהיה החטא בו, ושיברך לשניהם מעלה, ושיהיה משה מזרעו, ולא ידע שלשמעון הפחיתות, ואם כן איך יברך ללוי, שאולי יהיה החטא בו, ושיברך לשניהם איז איפשר, שאחד מהם חוטא, וראה שכבר חטאו שניהם בענין שכם, לכן לא בירך להם... ולכן לא אקלל אשניהם איז איפשר, שאחד מהם חוטא, וראה שכבר חטאו שניהם בענין שכם, לכן לא בירך להם... ולכן לא אקלל אלא אפם, ולפי שהשלימות תבוא למי שראוי לו והפחיתות תבוא למי שראוי לו, ולא יהיו שניהם משותפים בטובה אלא אפם, ולפי שהשלימות תבוא למי שראוי לו והפחיתות עובה יבוא לו, ולא יהיו שניהם משותפים בטובה וברעה, אשים לכל אחד בפני עצמו, ואחלקם ביעקב ולמי שראוי טובה יבוא לו טובה, ולמי שאין ראוי שיבוא לא יבועה.

ָלַרָאָל: אַחַל**ָקָם בְּיַעֵ**לֹב וָאָפִיצֵס בְּיִשְׂרָאָל: אַמַל**ָקָם בְּיַע**ָלֹב וָאָפִיצֵס בְּיִשְׂרָאָל: (52)

53) יהושע כא גייִתְנוּ בְגִי־יִשְׁרָאֶל לְלְוְיֵם מִנְחֵלְתָם אֶל־פֵי יְהוֹזָה אֶת־הֶעָרֵים הָאֵלֶה וְאֶת־מְגְרְשׁׁתֶן: דוַיֵּצֵא הַגוּרָל לְמִשְׁפְחַת הַקְּהָתֵי נַיְהִי לְבְנֵי אֲהַרֹן הַכּהֵן מִן־הַלְוֹיֵם מִנּחֲלָתָם אֶל־פֵי יְהוֹזָה וּמִפּשׁׁה הַשָּׁמְעוֹי וּמִפּשׁה בְּנָימן בַּגוּדָל עָרָים שְׁלֹש עָשְׁבָה: הוְלְבְנֵי קָהָת הַקְּהָתֵי נַיְהִי לְבְנֵי אֲהַרֹן הַכּהֵן מִן־הַלְוֹיֵם מִפּשָׁה זְּוּדָה וּמִפּשׁׁה הַשְׁמעוֹי וּמִפּשָׁה בְּנָימן בַּגוּדָל עָרָים שְׁלֹש עָשְׁבָה: הוְלְבְנֵי קָהָת הַמְּשְׁהַתַי נַיְהִי לְבְנֵי אֲהַרֹן הַכּהֵן מִן־הַלְוֹיָם מִפּשָׁה זְּוּדָה וּמִפּשׁה הַנְעָשׁי וּמִפּשָׁה בְּנָזֶה שְׁרָהים מִמּשְׁה לְעָרֵים הָאַשְׁרִים מִמְשְׁה בְּנָעוֹ הַמַשָּה בְּנָזֶה מְמַשָּה בְנָזָמן בַּגוּדָל עָרָים שְׁלִשׁ עָשְׁבָה וּמִפּשָּה הַיָּשָׁבָר וּמִמּשָּה הַנְעָשר כַשָּה אָפָרים וּמִפּשָה הָזון וּמְחַצֹּי מִשָּה מְנשָׁה בְּעָשׁר שַעָּרי הַיוֹק הַמְרָבוּי וּשְׁבָר וּמִמּשָּה בְּנְעָה בַבְּשָׁר בְנֵי הַשְׁים בְּנָתוֹי הַמָשָּה בְנָתוֹ הַמַשָּה בְנָאוֹן הַמַמַשָּה לַעָּרִים הַאָּפְרָזה מַמַשָּה בּנְיאָר מַרְוּשָׁת בַּנְתַל אַכָּר שַּרָי הַזן וּמְמַשָּה בְנוֹאָר עָרָים הַאָּשְׁבָר וּמִמּשָּה בּנְעָרים הַאָשְׁר בַרוּיהַה מְשִהּים הַשְּשׁה בַנָּתוֹר הַמַמָּה בַעָּרָם מַמְשָּה בּעוֹים מַמָשָּה בְנָעָר בַבָּשְׁר הַעָרָה מַמְשָּה בְנוֹיק הַעָּיה בַנְעָר הַבַעָּרים מְמַשָּה בַעָּעָה בַבְעוּר הַקַתָּה הַישָּשָּה בַעוּר הַמָּמָה בַעוּר הַיַתוּ בַיַמָּר בַעָּיה בַיּעָר בַיּרָים מְשָׁר בְעָעָר בַיוּרָבים מְשָּרָה בַיוּבוּנוּה הַיקּתוּים מִיּשְׁשָר בַיוּר בַנַי הַרָשׁיה הַיוּהַיעָר בַיוּר בַיַיר הַיַירָה הַימָה בַיּנָר בַיּים מָשְרָים בַעָּיר בַייוּשְנָי בּעוּרָה בַעָּמָה מְעָר בַיּרָם בְעָר בַיּי הוּת הַיתָרָם בַיעָר בְנָי בְנָיי הַרָבְנֵי בְעָרוּה הַישְּמָר הַיוּרָרים מְמּשָר בְיוּת הַיבְיוּים בְעוּי בְרָיוּת הַיוּתָר הַיקוּת הַיּמָרוּה הַירָרָה בַייּיים בְעָעָר בַיּרָים בְיעו הַמּמַשָּה בַיּנָיים בְעָעָרים בְעַרָים בַעוּים בְעוּרָה בַיוּים הַירָים הַיוּשָּר בַיוּייה בַיוּרָי בַיוּרוּים בַיוּיוּים בְיוּשָיים בּיוּים בּיעוּים הַימּשָּר הַיוּמָיים בּינוּים בּיוּישָי בְיייים בּיוּק בַיין בָיים בּירָים בּייוּק